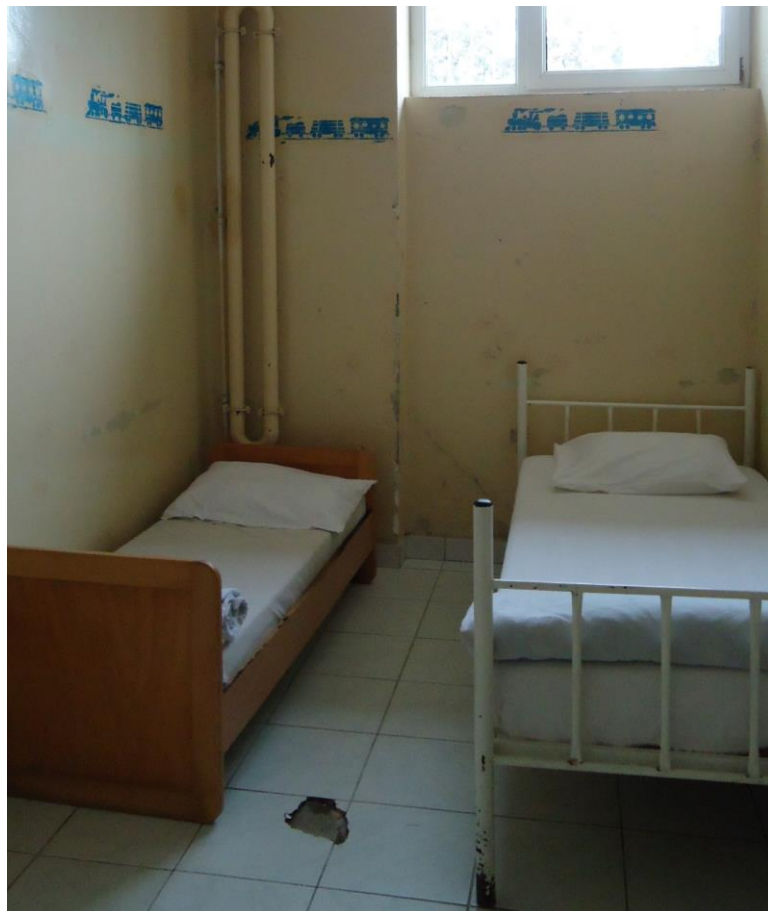

Možda san je da odem odavde

Šta se događa sa decom sa invaliditetom u Srbiji

Ko smo mi

Mi se zovemo Hjuman Rajts Voč.

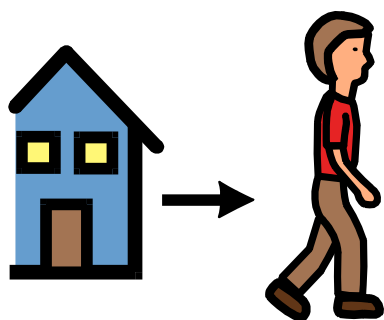

Cilj našeg rada je da svako na svetu bude tretiran fer i dobije svoja prava.

O čemu je ovaj izveštaj?

Ovaj izveštaj je o deci sa invaliditetom u Srbiji.

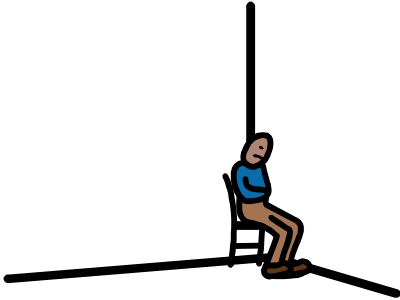

Mnoga deca sa invaliditetom u Srbiji ne žive sa svojim porodicama.

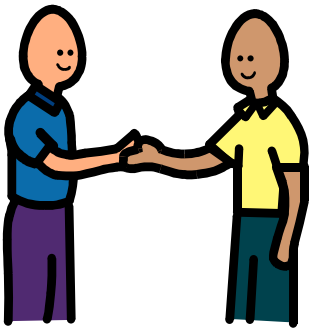

Ona se šalju u velike domove za decu sa invaliditetom.

Ti domovi su često udaljeni od njihovih porodica i drugih ljudi.

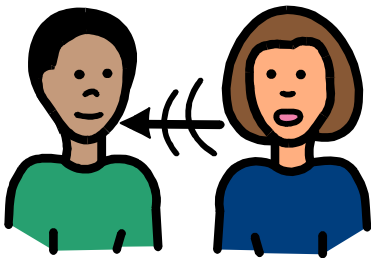

Mnoga deca sa invaliditetom ceo život provode u ovakvim domovima.

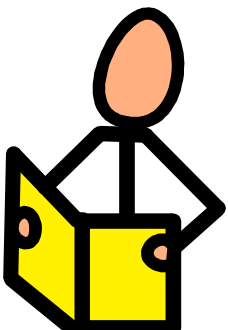

Posetili smo neke od domova za decu sa invaliditetom u Srbiji.

Razgovarali smo sa:

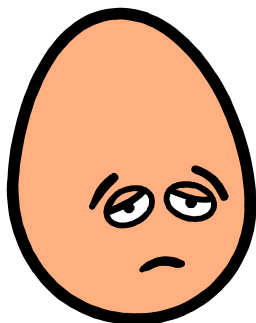

- decom sa invaliditetom i njihovim porodicama
- zaposlenima u domovima
- ljudima iz vlade

Ovaj izveštaj će vam prikazati šta smo saznali.

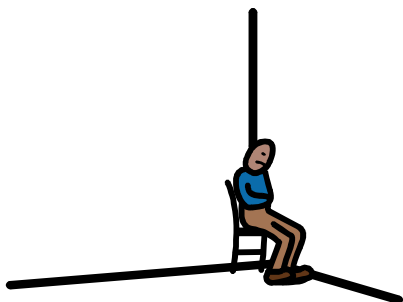
Kakav je život dece sa invaliditetom u ovim domovima?

Mnoga deca sa invaliditetom u domovima ne dobijaju neophodnu negu.

Mnogi domovi nemaju dovoljno zaposlenih koji bi negovali svu decu i pomagali im.

U ovim domovima:

- Pojedina deca moraju ceo dan da provode sama

To ne bi smelo da se događa. Deca bi trebalo da provode vreme s ljudima i da s njima razgovaraju o tome kako se osećaju.

- Doktori odlučuju da mnoga deca moraju uzeti veliku količinu lekova kako bi se umirila

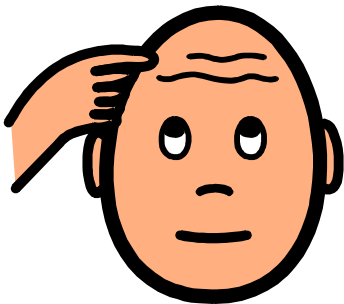

Ponekad osoblje deci daje lekove, a da ih prethodno ne pita ili im kaže za šta su lekovi.

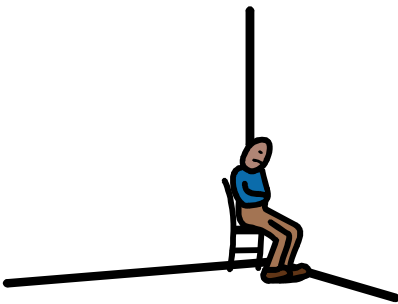
Mnoga deca i mlade osobe sa invaliditetom u domovima:

- ne idu u školu.

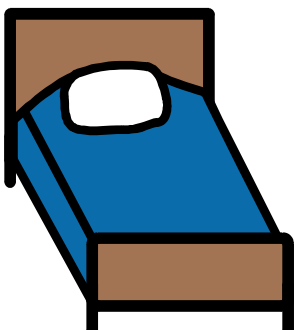

- ne dobivaju podršku u donošenju sopstvenih odluka

Drugi ljudi umesto njih donose odluke o stvarima kao što je uzimanje lekova.

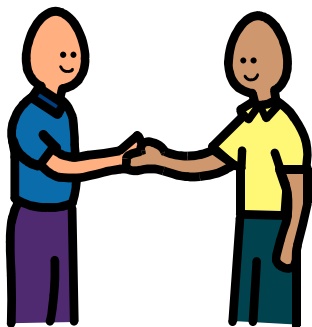
Ljudi koji treba da se pobrinu da se prema deci postupa fer – njihovi staratelji, čak ih i ne posećuju u domovima.

Mnoga deca sa invaliditetom moraju da spavaju u istim sobama kao i odrasli.

To nije dobro za njih i moglo bi biti opasno.

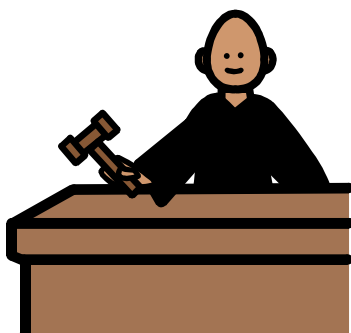
Šta povodom ovoga čine nadležni u Srbiji?

Srbija je prihvatila obavezu da obezbedi fer tretman dece s invaliditetom, kako bi ona mogla da imaju dobar život.

Neki dokumenti o tome su potpisani.

Neke stvari u Srbiji su se promenile.

Na primer, vlada je donela nova pravila kako bi pojedinoj deci dozvolila da ostanu sa svojim porodicama.

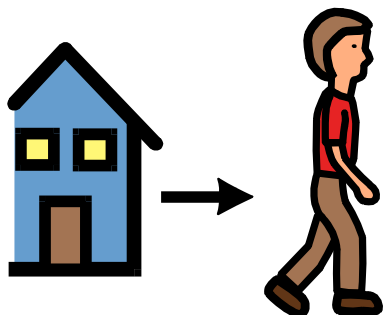
Ali još uvek postoje brojni problemi.

Na primer:

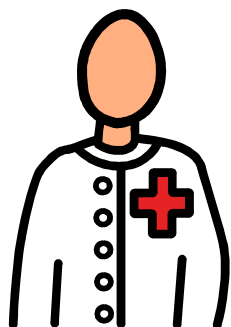

- gotovo da nema podrške u zajednici za decu sa invaliditetom i njihove porodice

Podrška podrazumeva zdravstvenu zaštitu i obrazovanje.

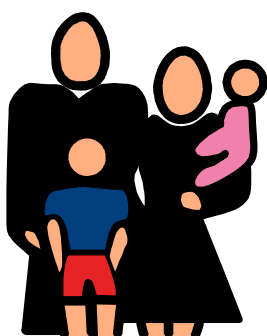
- bebe sa invaliditetom i dalje se šalju u domove

- zdravstveni radnici roditeljima često govore da bi bilo najbolje da svoje dete pošalju u dom

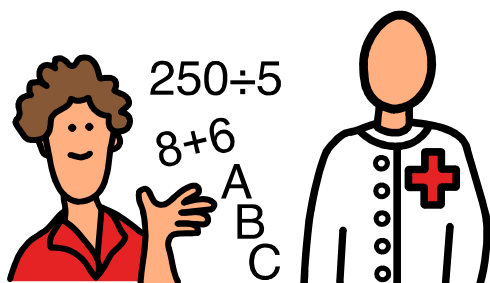
Šta želimo da budu sledeći koraci

Ovo su stvari koje bi Vlada Srbije trebalo da učini.

Vlada bi trebalo da obezbedi da:

- deca sa invaliditetom mogu da žive sa svojim porodicama

- deca i njihove porodice mogu da dobiju neophodnu pomoć i podršku u blizini mesta u kojima žive

Na primer, dobru zdravstvenu zaštitu, škole i novčanu podršku.

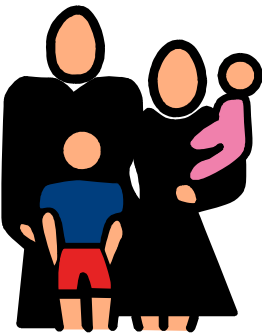

- deca sa invaliditetom i njihove porodice imaju dobre informacije o dostupnoj pomoći i podršci

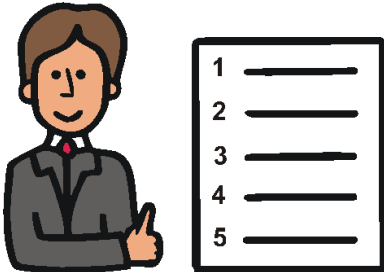
Vlada bi trebalo da obezbedi da:

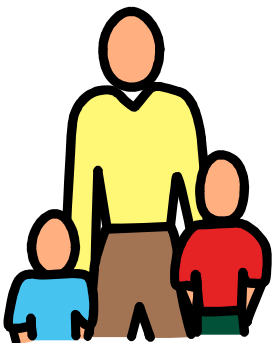
- se novac potroši na pomoć i podršku ljudima u blizini mesta u kome žive

- deca sa invaliditetom u ovim domovima mogu da se vrate da žive sa svojim porodicama, kad je to moguće

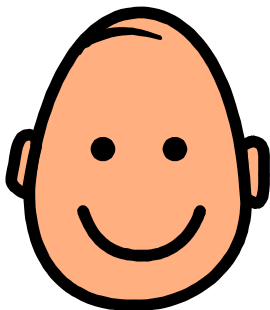

Trebalo bi napraviti dobre planove o povratku dece.

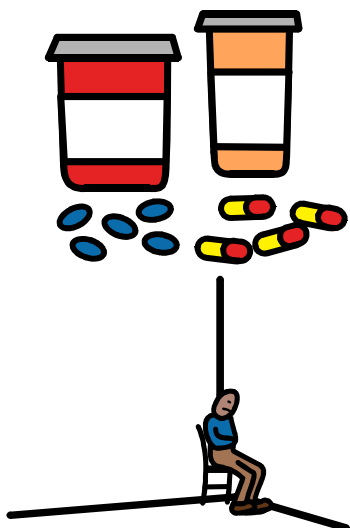

- deci sa invaliditetom koja ne mogu da se vrate svojim kućama omogućiti da žive sa drugim porodicama

Vlada bi trebalo da obezbedi da:

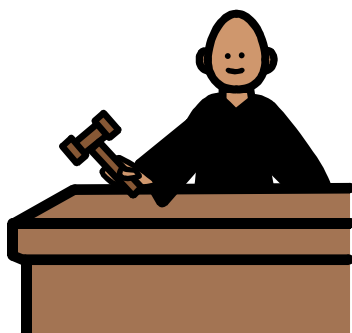

- deca sa invaliditetom u domovima budu bezbedna i da se prema njima dobro postupa

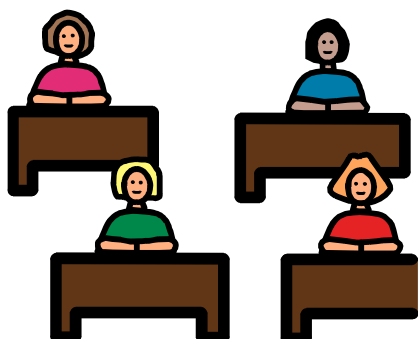

- se deci sa invaliditetom u domovima ne događaju loše stvari

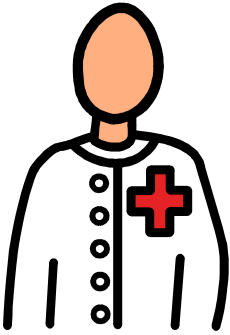
Na primer, davanje previše lekova deci kako bi se kontrolisalo njihovo ponašanje, ili njihovo odvajanje od druge dece.

- ljudi koji se loše ophode prema deci sa invaliditetom snose posledice.

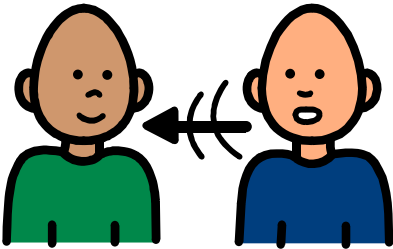

- deca sa invaliditetom steknu dobro obrazovanje u istim školama kao i druga deca

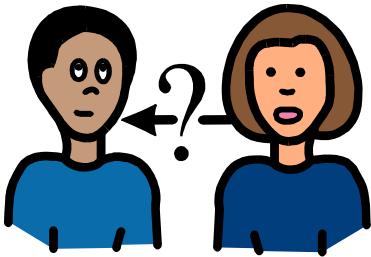

Vlada bi trebalo da obezbedi da:

- deca sa invaliditetom dobiju dobru zdravstvenu zaštitu

- postoji lak način za decu sa invaliditetom da kažu drugima ukoliko se prema njima loše postupa

- osoblje u domovima sasluša želje dece
- deca i mladi mogu reći 'da' ili 'ne' kad je u pitanju liječenje, kada je to moguće

- odrasli sa invaliditetom dobiju podršku za donošenje sopstvenih odluka o stvarima kao što je uzimanje lekova

Kada kažemo odrasli, mislimo na osobe starije od 18 godina.

Vlada bi trebalo da obezbedi da:

- zakoni budu izmenjeni tako da drugi ljudi ne mogu bez pitanja donositi odluke umesto odraslih osoba sa invaliditetom

- ljudi sa invaliditetom i njihove porodice imaju veliki uticaj na odluke, zakone i sve stvari koje im se dešavaju

Druge zemlje i grupe na svetu trebalo bi da koliko god mogu pomognu Srbiji na ovom polju.